

Неводнічик А.Я.

студентка,

*Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Національного університету державної податкової служби України*

ПРОБЛЕМА ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ

Інфляція можна назвати однією з найгостріших проблем сучасного розвитку економіки в багатьох країнах світу, яка негативно впливає на всі сторони життя суспільства. Адже її наслідками є знецінення результатів праці, зниження життєвого рівня населення, знецінення грошових заощаджень, перешкоджання довгостроковим інвестиціям і економічному зростанню. Висока інфляція руйнує грошову систему, провокує витік національного капіталу за кордон, послаблює національну валюту, сприяє її витісненню у внутрішньому обігу іноземною валютою, тощо. Інфляція є найефективнішим засобом перерозподілу національного багатства – від бідніших верств суспільства до більш багатих, що посилює тим самим його соціальне розшарування.

Інфляція є результатом порушення економічної рівноваги, яка зумовлена комплексом внутрішніх і зовнішніх причин. Найважливішими з внутрішніх причин інфляції є: порушення пропорцій відтворення між виробництвом і споживанням, нагромадженням і споживанням, попитом і пропозицією, грошовою масою в обігу і сумою товарних цін; значне зростання дефіциту державного бюджету і державного боргу, зумовлених непродуктивними державними витратами; надмірна емісія паперових грошей, яка порушує закони грошового обігу; мілітаризація економіки, що відволікає значну частину ресурсів в оборонну промисловість, призводить до недовиробництва товарів народного споживання, створює їх дефіцит; збільшення податкового тягаря на товаровиробників; випередження темпів зростання заробітної плати порівняно з темпами зростання продуктивності праці.

Зовнішні фактори інфляції пов'язані з посиленням інтернаціоналізації господарських зв'язків між державами, що супроводжуються загостренням конкуренції на світових ринках капіталів, товарів та послуг, робочої сили, загостренням міжнародних валютно-кредитних відносин, зі структурними світовими кризами (енергетичною, продовольчою, фінансовою та ін.).

Основним показником за допомогою якого вимірюється інфляція в країні є коефіцієнт інфляції, або індекс споживчих цін, він характеризує загальну зміну цін на товари і послуги у поточному періоді у порівнянні з минулим. Індекс інфляції в жовтні 2015 року становив 98,7%.

Національний банк України (НБУ) прогнозує базову інфляцію на кінець цього року на рівні 25%, а в 2016 році – 7-8%. НБУ прогнозує, що

базова інфляція буде уповільнюватися швидше за загальну (яка в значній мірі визначатиметься зростанням адміністративно регульованих цін) [1].

У результаті проведеного аналізу індексу інфляції можна сказати, що на сьогодні для національної економіки все ще актуальною залишається боротьба із загальним зростанням цін та його негативними соціально-економічними наслідками. Основними соціально-економічними наслідками інфляції майже завжди є перерозподіл національного доходу і багатства між різними групами суспільства, економічними і соціальними інститутами довільним і не прогнозованим чином.

Головним негативним соціальним наслідком інфляції є перерозподіл багатства і доходів, особливо якщо вони не індексуються, а кредити видаються без урахування індексу цін. Важкі соціальні наслідки інфляції виявляються також у зниженні реальних доходів громадян. Інфляція призводить до зниження реальних доходів населення, тоді коли динаміка зростання номінальних доходів відстає від динаміки інфляційного процесу. Незважаючи на позитивні показники зростання номінальної заробітної плати в Україні за останній період, говорити про високий рівень життя населення не доводиться, оскільки показники реальної заробітної плати мають надто повільні тенденції до зростання [2].

За умов, які склалися у вітчизняній економіці, керування інфляцією є найважливішою проблемою грошово-кредитної і економічної політики взагалі.

Щоб досягти успішного зниження рівня інфляції, потрібно об'єднати зусилля всіх основних політичних сил: уряду, президента, Національного банку і Верховної Ради.

Підхід до рішення проблеми інфляції в першу чергу полягає в забезпеченні контролю над попитом і витратами. Вирішальне значення матимуть структурні реформи, направлені на забезпечення зростання пропозиції товарів і послуг.

По-перше, слід посилити фіскальну політику, тобто шляхом накопичення, а не витрачання засобів, отриманих за рахунок перевиконання плану по доходах бюджету, а також всіх додаткових засобів, отриманих від приватизації.

По-друге, необхідно стримувати зростання соціальних трансфертів, але одночасно треба зберігаючи бюджетну підтримку для самих незахищених груп населення.

По-третє, слід розірвати спіраль «ціни-зарплата», яка зароджується. Темпи зростання мінімальної заробітної платні, а також заробітної платні в бюджетному секторі, повинні бути утримані на рівні, які відповідали б інфляції [3].

Зараз необхідно виходити із загальних довгострокових інтересів і забезпечити підтримку для послідовного втілення в життя заходів антиінфляційної політики.

Отже, інфляція – надзвичайно складне соціально-економічне явище і тривалий процес. Інфляційний процес в Україні розвивається згідно з загальноновизнаними закономірностями від помірної до гіперінфляції. Суттєво підвищити ефективність антиінфляційної політики можна досягти лише за умов комплексного використання всіх можливих способів боротьби з інфляцією. Україні необхідно використовувати той досвід і методи, які допомогли вийти іншим країнам з кризи і подолати інфляцію, але з врахуванням особливостей національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Тіверіадська Л.В., Якименко А.М. Інфляційні процеси та їх соціально-економічні наслідки в Україні / Тіверіадська Л.В., Якименко А.М. // Економічний простір. – 2015. – № 93. – С. 175-188.

2. Ігнатишин Б.А. «Методи регулювання рівня інфляції в Україні».

3. Інфляційний звіт за вересень 2015 року <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=22249640>

Собчук С.І.

аспірант,

Київський національний торговельно-економічний університет

БЮДЖЕТНИЙ МЕХАНІЗМ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Бюджет наразі є одним із головних фінансових інструментів України, що дає змогу мобілізувати та планомірно здійснювати розподіл грошових ресурсів, в залежності від базових стратегічних та тактичних цілей розвитку. Ефективне використання бюджетних ресурсів, що потрібні для реалізації країною її функцій, виступає однією із головних проблем на всіх етапах розвитку економічних систем. Питання визначення пріоритетів здійснення бюджетної політики являється результатом обмеженості грошових ресурсів бюджету, так як акумулювання його доходів в демократичному суспільстві має об'єктивно сформовані рамки. Задля забезпечення сталого економічного розвитку, бюджетна політика має використовувати ефективний бюджетний механізм.

Дослідженням даної проблематики приділяли увагу багато учених-економістів України і світу. Зокрема, вагомий внесок зробили Дж. Б'юкенен, А. Вагнер, Дж. М. Кейнс, П. Самуельсон, А. Сміт, Дж. Стігліц, Дж. Тобін, А. Лавров, А. Пігу, С. Фішер, Т. Боголіб, С. Буковинський, О. Василик, І. Запатріна, І. Лук'яненко, Л. Лисяк,